

Bijzonder strafrecht (B001715)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

peer teaching

groepswork

hoorcollege

zelfstandig werk

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

De Bondt, Wendy

RE23

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

stptn

aanbodssessie

Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting rechten)

6

A

Master of Laws in de rechten

6

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Bijzondere strafwetgeving, constitutieve elementen, rechtspraak, rechtsleer, rechtsvergelijking

Situering

Dit opleidingsonderdeel heeft tot doel de studenten een grondig inzicht te verschaffen in de veelheid aan bijzondere strafwetten en hen een methode aan te reiken ter analyse van deze wetgeving (constitutieve elementen van het misdrijf met inbegrip van rechtsleer en rechtspraak en situering in tijd en ruimte). Het opleidingsonderdeel bouwt voort op de kennis en vaardigheden verworven in de opleidingsonderdelen "Strafrecht" en "Vaardigheden II: strafrecht".

Inhoud

DEEL 1 – Inleiding

- de totstandkoming van strafwetgeving
- het misdrijf (constitutieve elementen, indeling, rechtvaardigingsgronden, verschoningsgronden, verzachtende en verzwarende omstandigheden)
- de strafrechtelijke verantwoordelijkheid (moreel element van het misdrijf en schuldsluitingsgronden)
- de poging en de deelneming
- de herhaling (tijdelijke, bestendige en bijzondere herhaling)
- de sanctie (toemeting en uitvoering)
- rechtsvergelijking

DEEL 2 – Misdrijfanalyse

- Collectieve concrete analyse van een aantal misdrijven om studenten kennis en vaardigheden bij te brengen
- Illegale adoptie, verkoop van kinderen, draagmoederschap (fenomeenanalyse, juridisch kader, huidige strafbaarstellingen, toekomstopties)
- Corruptie (publieke omkoping, private omkoping) & oplichting
- Drugsmisdrijven (met specifieke aandacht voor de internationale context en mogelijkheden om cannabisgerelateerde misdrijven te legaliseren/decriminaliseren/depenaliseren/reguleren)
- Witwassen (link met fiscale fraude)(met specifieke focus op het belang van

rechtsvergelijkend onderzoek om de verschillen in strafwetgeving bloot te leggen)

- Discriminatie, racisme & xenofobie (fenomeenanalyse, juridisch kader, huidige strafbaarstellingen) (met specifieke focus op de actuele, rechts-conservatief geïnspireerde initiatieven)
- Terrorisme en lidmaatschap van een criminele organisatie (inclusief discussie rond behoefte aan verdere strafbaarstellingen in de strijd tegen radicalisering) (met specifieke focus op het belang van rechtsvergelijkend onderzoek om verschillen in strafwetgeving bloot te leggen)
- Laatste misdrijf wordt ad hoc gekozen in het licht van actuele discussies en wetgevende initiatieven. Als voorbereiding op deze les, formuleren de studenten in een kort schriftelijk werkstuk een antwoord op een actuavraag.

DEEL 3 – Groepswerk

- Onderwerpen van de groepswerken worden bij aanvang van de lessenreeks samen met de studenten bepaald (vb. verkrachting, aanranding eerbaarheid, schending beroepsgeheim, smaad, weerspannigheid, schuldig hulpverzuim, vluchtmisdrijf, draagmoederschap, georganiseerde misdaad, euthanasie, abortus, zelfdoding, slagen & verwondingen,...)
- De studenten maken in duo's of kleine groepen een misdrijfanalyse waarbij ze de knelpunten identificeren en kritisch reflecteren over de consistentie in ons strafrecht
- Discussie-sessies waarbij studenten met elkaar hun misdrijfanalyse bespreken, kritische vragen stellen en feedback geven aan elkaar

Begincompetenties

Van de studenten wordt vereist dat zij beschikken over basiskennis m.b.t.

- de algemene beginselen van het strafrecht, door het hebben gevolgd van het opleidingsonderdeel 'Strafrecht' voor de aanvang van dit opleidingsonderdeel
- de bronnen van het strafrecht en hun ontsluiting
- de internationale, Europese, nationale dynamiek rond de ontwikkeling van strafbaarstellingen

Eindcompetenties

- 1 Het jargon van het bijzonder strafrecht beheersen en toepassen
- 2 De historische, politieke, economische en/of sociologische context (tijd en ruimte) waarin bepaalde misdrijven tot stand komen, bespreken
- 3 Een kritisch-wetenschappelijke houding aannemen tegenover bronnen en (wetenschappelijke) literatuur m.b.t. het bijzonder strafrecht
- 4 Het werk van medestudenten kunnen beoordelen en van feedback voorzien aan de hand van een vooraf opgestelde lijst van criteria
- 5 Kritisch-wetenschappelijk reflecteren over onderwerpen en vraagstukken van het kennisdomein (met inbegrip van het formuleren van een relevante onderzoeksvraag en het uitwerken van een wetenschappelijk gefundeerde analyse en het opbouwen van een logische juridische redenering)
- 6 De meerwaarde van rechtsvergelijkend onderzoek inschatten en duiden voor de studie en de verdere ontwikkeling van het bijzonder strafrecht
- 7 Met vakgenoten overleggen en in team samenwerken
- 8 Gestructureerd mondeling en schriftelijk communiceren (op een academisch correcte en grammaticaal juiste wijze) over wetgevende en beleidsmatige ontwikkelingen (o.a. door het presenteren en verdedigen van eigen onderzoeksresultaten en deel te nemen aan een debat)
- 9 Inzicht hebben in de maatschappelijke rol die (strafrechts)juristen (kunnen) hebben bij de totstandkoming van misdrijven
- 10 De actualiteit verantwoord duiden

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege: Het onderwijs neemt vooral de vorm aan van hoor- en responsiecolleges. De hoorcolleges beogen de student vertrouwd te maken met de invloed en toepassing van de beginselen die relevant zijn voor de strafbaarstelling, alsook met de technieken om de strafbaarstellingen kritisch te evalueren. Om de evaluatieve vaardigheden te ondersteunen, beogen de hoorcolleges de student te stimuleren om de strafbaarstellingen te benaderen vanuit een multidisciplinair perspectief, met aandacht voor de historische, politieke, economische en sociologische context. Het zelf-ontdekkend karakter wordt geactiveerd door de techniek van hoor- en responsiecolleges. Via het stellen van vragen en het uitlokken van reacties wordt ernaar gestreefd de studenten aan te zetten tot actief en kritisch meedenken en participeren. Tijdens de les worden studenten expliciet geconfronteerd met hangende wetsvoorstellen om concreet vorm te geven aan het besef van de maatschappelijke rol en verantwoordelijkheid van criminologen.

Begeleide zelfstudie: studenten dienen als voorbereiding op het examen een aantal deelaspecten zelfstandig in te studeren aan de hand van de handvaten aangereikt tijdens de contactmomenten.

Zelfstandig werk: studenten beantwoorden in een korte paper een actuavraag.

Groepswork: studenten dienen in kleine groepen een onderzoeksvraag, relevant voor het vak, te formuleren. Ze dienen op basis van die vraag een kritische paper te schrijven. In deze paper dienen ze een creatief standpunt te formuleren t.a.v. een relevant vraagstuk door het aanbieden van een wetenschappelijk gefundeerde analyse en een logische juridische redenering.

Microteaching: studenten beoordelen de papers van andere studenten en geven elkaar constructieve feedback op hun schriftelijk werk. Vervolgens worden de papers mondeling verdedigd, stellen studenten elkaar kritische vragen en gaan ze met elkaar in debat.

Levenslang leren: Tenslotte worden aan de student voorstellen gedaan omtrent mogelijke deelnames aan wetenschappelijke activiteiten zoals studie-avonden relevant voor het vakgebied.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Bijzonder Strafrecht
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: Bijzonder Strafrecht
Richtprijs: € 36
Optioneel: nee
Taal : Nederlands

Type: Andere

Naam: Wetboek: Basisteksten Bijzonder Strafrecht
Richtprijs: € 30
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Auteur : Wendy De Bondt

Referenties

Opgenomen in het leermateriaal

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Continue feedback/coaching mogelijk;
- Interactieve ondersteuning via Ufora en
- Spreekuur.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Mondelinge evaluatie, Participatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Niet-periodegebonden evaluatie

Studenten schrijven een individuele paper en een vakgebonden groeps paper (**werkstuk**) zoals hierboven beschreven, verzorgen de mondelinge bespreking ervan, waarbij ze blijf moeten geven van de capaciteit tot het mondeling verdedigen van een standpunt en vanuit een juridische argumentatie te reageren op een kritische bevraging van medestudenten (**mondeling examen**). Bovendien worden studenten geëvalueerd op het kunnen beoordelen van het schriftelijke werk van hun medestudenten door het geven van constructieve feedback (**peer-evaluatie**), het (voorbereid) kunnen stellen van kritische en relevante vragen en het ad hoc kunnen participeren aan het debat (**participatie**).

Periodegebonden evaluatie

Het examen test de kennis, het inzicht, het wetenschappelijke denkvermogen en de schriftelijke communicatievaardigheid van de examinandus. De vragen beogen te testen of de student kennis en inzicht heeft verworven m.b.t. specifieke rechtstermen, de relevante structuren, de systematiek, en de beginselen van het vakgebied. De vragen beogen eveneens te testen of de student toepassing kan maken van de verworven theoretische kennis door een eigen kritische mening te formuleren over een complex relevant juridisch vraagstuk. Het examen is schriftelijk.

Eindscoreberekening

Niet periodegebonden evaluatie 12/20 bestaande uit

- 4p - individueel werkstuk - vakgebonden actua paper zoals hierboven beschreven, als voorbereiding op de laatste les.
- 5p - groepsworkstuk - vakgebonden paper zoals hierboven beschreven, als voorbereiding op de groepsdiscussies na de Paasvakantie.
- 3p - mondeling examen - bespreking van de groeps paper, waarbij de studenten de vaardigheid tonen om mondeling een juridisch onderbouwd standpunt te verdedigen inclusief peer-evaluatie & participatie - evaluatie en feedback geven aan medestudenten, kritische vraagstelling en participatie debat

Periodegebonden evaluatie 8/20

Deelnameverplichting

Studenten die niet aan alle evaluaties deelnemen (zowel de periodegebonden als de niet-periodegebonden evaluaties) zullen als niet geslaagd worden verklaard voor dit opleidingsonderdeel. Concreet betekent dat studenten die niet aan alle evaluaties deelnemen kunnen maximaal 7/20 behalen voor dit opleidingsonderdeel.

Overdracht deelscores

Overdracht van deze behaalde deelscores (uit de niet periode gebonden evaluatie) naar de tweede examenkans is mogelijk. De betrokken student kan echter ook beslissen de deelscores uit de niet periodegebonden evaluatie niet over te dragen. Hij verbindt zichzelf er dan toe deze taken opnieuw te maken in tweede examenkans.

Faciliteiten voor werkstudenten

Het is werkstudenten toegestaan het werkstuk enkel op elektronische wijze in te dienen. In het licht van de niet-periodegebonden evaluatie is het echter onontbeerlijk aanwezig te kunnen zijn tijdens de verplichte contactmomenten, die na de Paasvakantie worden georganiseerd.